

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 27. syyskuuta 2022
(OR. en)

12275/22

Toimielinten välinen asia:
2022/0284(NLE)

ECOFIN 854
UEM 215
FIN 903

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS Alankomaiden
elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) .../2022,

annettu ... päivänä ...kuuta ...,

Alankomaiden elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon elpymis- ja palautumistukiväliseen perustamisesta 12 päivänä helmikuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241¹ ja erityisesti sen 20 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

¹ EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17.

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Covid-19:n leviäminen on vaikuttanut vahingollisesti Alankomaiden talouteen. Vuonna 2019 Alankomaiden bruttokansantuote (BKT) asukasta kohti oli 149,8 prosenttia unionin keskiarvosta. Alankomaiden reaalin BKT supistui 3,9 prosenttia vuonna 2020, ja kasvoi kumulatiivisesti 0,8 prosenttia vuosina 2020 ja 2021. Keskipitkän aikavälin taloudelliseen suorituskyykyyn vaikuttavia pitkän aikavälin näkökohtia ovat makrotalouden epätasapaino, joka liittyy suureen yksityiseen velkaan ja suureen vaihtotaseen ylijäämään, asuntomarkkinoiden vääristymät, väestön ikääntyminen, energia- ja ympäristöhaasteet sekä työmarkkinoiden segmentoituminen.

- (2) Neuvosto antoi Alankomaille 9 päivänä heinäkuuta 2019, 20 päivänä heinäkuuta 2020 ja 12 päivänä heinäkuuta 2022 eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä suosituksia. Neuvosto suositti erityisesti, että Alankomaat vähentää kotitalouksien velanoton suosimista ja asuntomarkkinoiden vääristymiä, varmistaa, että eläkejärjestelmän toisen pilarin läpinäkyvyyttä, sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta ja häiriönsietokykyä parannetaan ja toteuttaa toimenpiteitä kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvattamiseksi. Lisäksi neuvosto suositteli, että Alankomaat vähentää yksinyrittäjäksi ryhtymisen kannustimia ja edistää samalla riittävää sosiaaliturvaa yrittäjille, torjuu näennäisyrittäjyyttä ja vähentää kannustimia käyttää joustavia ja tilapäisiä työsuhteita. Neuvosto suositteli myös, että Alankomaat vahvistaa kattavaa elinikäistä oppimista, lieventää covid-19-kriisin työllisyys- ja sosiaalisia vaikutuksia, pyrkii vähentämään työvoimapulaa ja osaamisvajetta ja parantaa mahdollisuuksia täydennys- ja uudelleen koulutukseen erityisesti työmarkkinoiden laitamilla tai työmarkkinoiden ulkopuolella oleville. Neuvosto suositteli, että Alankomaat aikaistaa ja edistää julkisia ja yksityisiä investointeja ja keskittää investoinnit vihreään ja digitaaliseen siirtymään, erityisesti digitaalisiin taitoihin. Lisäksi neuvosto suositteli, että lisätään täydentäviä investointeja energiaverkkoinfrastruktuuriin, virtaviivaistetaan uusiutuvan energian lupamenettelyjä, parannetaan erityisesti rakennusten energiatehokkuutta ja nopeutetaan investointeja kestävään liikenteeseen ja kestävään maatalouteen. Neuvosto suositteli myös, että Alankomaat varmistaa terveydenhuoltojärjestelmän kantokyvyn muun muassa puuttumalla työvoimapulaan ja ottamalla käyttöön sähköisiä terveystalvveluja.

Tämän ohella Alankomaita suositeltiin varmistamaan rahanpesun torjuntakehyksen tehokas valvonta ja täytäntöönpano. Lisäksi suositeltiin, että se jatkaisi kasvua tukevaa finanssipolitiikan viritystä vuonna 2022. Alankomaita kehoitettiin varmistamaan, että kansallisesti rahoitettavien juoksevien menojen kasvu on vuonna 2023 linjassa kaiken kaikkiaan neutraalin finanssipolitiikan virityksen kanssa, kun otetaan huomioon jatkuva väliaikainen ja kohdennettu tuki energian hintojen noususta eniten kärsiville kotitalouksille ja yrityksille sekä Ukrainasta pakeneville ihmisille. Arvioituaan edistymistä kyseisten maakohtaisten suositusten täytäntöönpanossa Alankomaiden elpymis- ja palautumissuunnitelman toimittamisajankohtana komissio katsoo, että vuoden 2022 finanssipolitiikan viritystä koskeva suositus on pantu täysimääräisesti täytäntöön. Merkittävää edistystä on saavutettu niiden suositusten osalta, jotka koskevat investointeja tehtävälähtöiseen tutkimukseen, aggressiivista verosuunnittelua sekä covid-19-kriisin taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten lieventämistä.

- (3) Komissio julkaisi 23 päivänä toukokuuta 2022 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011¹ 5 artiklan nojalla Alankomaita koskevan perusteellisen tarkastelun. Komissio päätteli analyysinsä perusteella, että Alankomaiden makrotaloudessa on epätasapainoja, erityisesti suureen yksityiseen velkaan ja suureen vaihtotaseen ylijäämään liittyviä haavoittuvuustekijöitä, joilla on valtioiden rajat ylittävää merkitystä.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1176/2011, annettu 16 päivänä marraskuuta 2011, makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25).

- (4) Euroalueen talouspolitiikasta annetussa neuvoston suosituksessa¹ euroalueen jäsenvaltioille suositettiin, että ne toteuttaisivat, osin kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmiansa kautta, toimia muun muassa jatkaakseen kansallisten finanssipolitiikkojen hyödyntämistä ja koordinointia, jotta kestävä ja osallistavaa elpymistä voidaan tukea tuloksellisesti. Kyseisessä neuvoston suosituksessa suositeltiin myös, että euroalueen jäsenvaltiot edistävät politiikkaa, jolla puututaan aggressiiviseen verosuunnitteluun, varmistetaan aktiivisen työvoimapolitiikan vaikuttavuus, vahvistetaan osallistavia ja laadukkaita koulutusjärjestelmiä, kehitetään ja tarvittaessa mukautetaan sosiaalisen suojelun järjestelmiä, seurataan yrityksille suunnattujen tukipakettien tehokkuutta ja vahvistetaan kansallisia institutionaalisia kehyksiä, joilla poistetaan investointien ja pääoman uudelleenkohdentamisen pullonkauloja. Lisäksi kyseisessä neuvoston suosituksessa suositeltiin, että euroalueen jäsenvaltiot varmistavat makrovakautta, ylläpitävät talouden luottokanavia ja jatkavat pankkiunionia ja digitaalista euroa koskevaa työtä.

¹ Neuvoston suositus 2022/C 153/01, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2022, euroalueen talouspolitiikasta (EUVL C 153, 7.4.2022, s. 1).

- (5) Alankomaat toimitti 8 päivänä heinäkuuta 2022 komissiolle asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 1 kohtaa noudattaen elpymis- ja palautumissuunnitelman. Sitä ennen oli toteutettu kansallisen lainsäädännön mukaisesti paikallis- ja alueviranomaisten, työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, nuorisojärjestöjen ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kuulemisprosessi. Kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien kansallinen omavastuullisuus tukee niiden menestyksestä täytäntöönpanoa ja kestävää vaikutusta kansallisella tasolla sekä niiden uskottavuutta Euroopan tasolla. Komissio on arvioinut asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan mukaisesti elpymis- ja palautumissuunnitelman merkityksellisyyttä, vaikuttavuutta, tehokkuutta ja johdonmukaisuutta kyseisen asetuksen liitteessä V vahvistettujen arviointia koskevien suuntaviivojen mukaisesti.
- (6) Kansallisilla elpymis- ja palautumissuunnitelmilla olisi pyrittävä asetuksella (EU) 2021/241 perustetun elpymis- ja palautumistukivälineen ja neuvoston asetuksella (EU) 2020/2094¹ perustetun Euroopan unionin elpymisvälineen yleisiin tavoitteisiin, jotta voidaan tukea covid-19-kriisin jälkeistä elpymistä. Niillä olisi edistettävä unionin taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta tukemalla asetuksen (EU) 2021/241 3 artiklassa tarkoitettuja kuutta pilaria.

¹ Neuvoston asetus (EU) 2020/2094, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin elpymisvälineen perustamisesta covid-19-kriisin jälkeisen elpymisen tukemiseksi (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

- (7) Kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpano merkitsee koordinoitua pyrkimystä saada aikaan uudistuksia ja investointeja kaikkialla unionissa. Koordinoidun ja samanaikaisen täytäntöönpanon sekä rajatylittävien ja useita maita kattavien hankkeiden toteuttamisen kautta tällaiset uudistukset ja investoinnit vahvistavat toisiaan ja luovat myönteisiä heijastusvaikutuksia unionissa. Sen vuoksi noin kolmannes tukivälineen vaikutuksesta jäsenvaltioiden kasvuun ja työpaikkojen luomiseen johtuu muiden jäsenvaltioiden heijastusvaikutuksista.

Kuutta pilaria tukeva tasapainoinen ratkaisu

- (8) Elpymis- ja palautumissuunnitelma tarjoaa suuressa määrin (luokitus A) asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan a alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.1 mukaisesti kattavan ja riittävän tasapainoisen taloudelliseen ja sosiaaliseen tilanteeseen kohdistuvan ratkaisun, joka tukee asianmukaisesti kaikkia mainitun asetuksen 3 artiklassa tarkoitettuja kuutta pilaria, ottaen huomioon asianomaisen jäsenvaltion erityishaasteet ja sille osoitetut määrärahat.

- (9) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää toimenpiteitä, joilla edistetään kaikkia kuutta pilaria, ja merkittävä osa elpymis- ja palautumissuunnitelman komponenteista koskee samanaikaisesti useita pilareita. Tällainen lähestymistapa auttaa varmistamaan, että kutakin pilaria käsitellään kokonaisvaltaisesti ja johdonmukaisesti. Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa keskitytään voimakkaasti vihreään siirtymään sekä energiaan ja ilmastoon liittyviin toimenpiteisiin. Odotettavissa on, että vihreä siirtymä etenee kestävämpää energiaa edistävien toimenpiteiden myötä, joita ovat muun muassa vihreän vedyn tuotannon lisääminen ja merituulivoiman kehittämisen esteiden poistaminen. Sitä tukevat myös päästöttömien alusten kehittäminen ja käyttö sekä ilmastoneutraalin lentoliikenteen kehittäminen. Elpymis- ja palautumissuunnitelman tavoitteena on myös palauttaa biologinen monimuotoisuus ja vähentää typpilaskeumia, mikä on yksi Alankomaiden suurimmista ympäristöhaasteista. Elpymis- ja palautumissuunnitelman odotetaan myötävaikuttavan laajasti digitaaliseen pilariin toimenpitein, joilla edistetään innovatiivisia teknologioita ja digitaalisia taitoja. Digitaalisen siirtymän vauhdittamista tukevat tietotekniikan nykyaikaistaminen julkishallinnossa, myös oikeuslaitoksessa, sekä digitaalista koulutusta ja sähköistä terveydenhuoltoa koskevat toimenpiteet.

- (10) Älykästä ja kestäväää kasvua voidaan edistää useilla elpymis- ja palautumissuunnitelman komponenteilla Euroopan teollisuusstrategian mukaisesti. Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää joukon toimenpiteitä, kuten asunto- ja työmarkkinauudistuksia, joiden tarkoituksena on parantaa tuottavuutta ja lisätä kasvua keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa kaavaillaan sosiaalisen yhteenkuuluvuuden vahvistamista rakenteellisilla toimenpiteillä, joita toteutetaan työmarkkinoilla sekä koulutus- ja eläkejärjestelmissä. Asiaankuuluviin koulutusalan toimiin kuuluu toimenpiteitä, joilla lisätään perus- ja keskiasteen koulutuksen merkityksellisyyttä erityisesti käyttämällä digitaalisia resursseja. Jotta voidaan lieventää häiriöitä ja reagoida paremmin kriiseihin, elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy toimia, joiden odotetaan parantavan terveydenhuoltojärjestelmän kantokykyä ja myös lieventävän hoitoalan akuutin henkilöstöpulan riskiä.

Vastaaminen kaikkiin tai merkittävään osaan maakohtaisissa suosituksissa yksilöidyistä haasteista

- (11) On odotettavissa, että elpymis- ja palautumissuunnitelma auttaa asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.2 mukaisesti vastaamaan tuloksellisesti kaikkiin tai merkittävään osaan (luokitus A) Alankomaille osoitetuissa asiaankuuluvissa maakohtaisissa suosituksissa, mukaan lukien julkista taloutta koskevat näkökohdat, ja asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annetuissa suosituksissa tai muissa komission talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä virallisesti antamissa asiaankuuluvissa asiakirjoissa yksilöidyistä haasteista.

- (12) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää toimenpiteitä, joilla tuetaan investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään ja edistetään siten asiaan liittyvien maakohtaisten suositusten noudattamista. Digitaalisen siirtymän osalta elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää toimenpiteitä, joilla edistetään tutkimusta ja innovointia ja joilla pyritään houkuttelemaan yksityisiä investointeja tekoälyyn ja kvanttitekologiaan. Lisäksi elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy toimenpiteitä, joilla vapautetaan investointeja vihreään siirtymään muun muassa poistamalla esteitä merituulipuistojen kehittämiseltä, tukemalla vihreää vetyä ja edistämällä lämpöpumppujen käyttöönottoa. Uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan lisäkapasiteetin käyttöönottoa tuetaan energialailla. Se on kattava uudistus, joka tarjoaa lainsäädäntökehityksen verkonhaltijoiden toteuttamille investoinneille verkon muuttamiseksi siten, että voidaan ottaa huomioon uusiutuvista energialähteistä tuotetun energian siirron odotettu lisääntyminen. Siirtymistä puhtaaseen ja tehokkaaseen energiantuotantoon ja -käyttöön vahvistetaan edelleen julkisen talouden viherryttämisuudistusten paketilla, jolla pyritään vaikuttamaan kansalaisten ja yritysten käyttäytymiseen vihreän siirtymän edistämiseksi. Lisäksi rakennusten energiatehokkuutta parantaville toimenpiteille on osoitettu huomattavat määrärahat.

- (13) Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy kaksi investointia, jotka liittyvät suoraan tyypipäästöjen vaikutusten ja perimmäisten syiden lieventämiseen. Näiden toimenpiteiden odotetaan vaikuttavan myönteisesti luonnon monimuotoisuuden elpymiseen ja tukevan siirtymistä kohti kestävämpää maataloutta Alankomaissa. Lisäksi elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy merkittäviä investointeja ja uudistuksia kestävän maantie-, rautatie-, lento- ja vesiliikenteen tukemiseksi. Elpymis- ja palautumissuunnitelman odotetaan parantavan asuntojen tarjontaa, jotta voidaan lieventää erityisesti pulaa kohtuuhintaisista asunnoista. Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvällä eläkeuudistuksella pyritään korjaamaan eläkejärjestelmän toisen pilarin keskeisiä haavoittuvuustekijöitä sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden, avoimuuden ja häiriönsietokyvyn osalta.

- (14) Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy useita toimenpiteitä työmarkkinoiden vahvistamiseksi ja sen myötä asiaankuuluvien maakohtaisten suositusten noudattamiseksi. Ensinnäkin useiden työmarkkinauudistusten, kuten pakollisen työkyvyttömyysvakuutuksen käyttöönoton ja näennäisyrittäjyyden torjuntatoimenpiteiden, yhteisvaikutuksen odotetaan vähentävän kannustimia yksinyrittäjyyteen ja edistävän tasapuolisten toimintaedellytysten luomista itsenäisten ammatinharjoittajien ja työntekijöiden välille. Toiseksi elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy investointeja, joilla pyritään parantamaan täydennys- ja uudelleenkoulutusmahdollisuuksia. Kolmanneksi elpymis- ja palautumissuunnitelma auttaa paikkaamaan tieto- ja viestintätekniiikan ammattilaisten puutetta, sillä sen myötä investoidaan opettajien ja opiskelijoiden digitaalisiin valmiuksiin koulutusjärjestelmän eri tasoilla sekä rahoitetaan tekoälyn ja kvanttiteknologian yliopistotutkimuksen ja tohtorintutkimuksen jälkeistä tutkimusta. Lisäksi elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy investointeja, joiden odotetaan osaltaan vähentävän hoitoalan henkilöstöpulaa terveyskriisien aikana, kuten entisten terveydenhuollon ammattilaisten kansallisen reservin perustaminen ja tehohoitokapasiteetin lisääminen. Eräillä muilla toimenpiteillä pyritään mahdollistamaan etäterveydenhuolto sähköisten palvelujen välityksellä ja vahvistamaan tiedonvaihtoa terveydenhuollon laitosten kesken ja tutkimusta varten.
- (15) Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy useita uudistuksia, joilla pyritään nykyistä tehokkaammin torjumaan aggressiivista verosuunnittelua, erityisesti lähdevero, jota ryhdytään perimään alhaisen veroasteen maihin maksettavista osingoista, koroista ja rojalteista sekä tilanteissa, joissa on Alankomaiden väärinkäytösten vastaisten säännösten mukaan kyse verovilpistä. Viimeaikaisten rahanpesun vastaisten toimenpiteiden täydentämiseksi elpymis- ja palautumissuunnitelmaan on sisällytetty toimenpiteitä, joilla pyritään estämään rikollisten mahdollisuuksia pestä rahaa ja vahvistamaan tutkinta- ja syytevalmiuksia.

- (16) Elpymis- ja palautumissuunnitelma tarjoaa hyvän perustan lisä uudistuksille asunto- ja työmarkkinoilla sekä lisäinvestoinneille erityisesti työmarkkinoiden laitamilla tai työmarkkinoiden ulkopuolella olevien osaamisen, kuten digitaalisten taitojen, kehittämiseen.
- (17) Covid-19-kriisin johdosta toteutettavia välittömiä finanssipoliittisia toimia koskevien suositusten voidaan katsoa jäävän elpymis- ja palautumissuunnitelman ulkopuolelle huolimatta siitä, että Alankomaat on yleisesti ottaen vastannut asianmukaisesti ja riittävästi välittömään tarpeeseen tukea taloutta finanssipoliittisin keinoin vuosina 2020, 2021 ja 2022 vakaus- ja kasvusopimuksen yleisen poikkeuslausekkeen mukaisesti.
- (18) Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy useita toisiaan vahvistavia uudistuksia ja investointeja, jotka auttavat vastaamaan tuloksellisesti kaikkiin tai huomattavaan osaan neuvoston Alankomaille talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä vuosina 2019, 2020 ja 2022 antamissa maakohtaisissa suosituksissa esitetyistä taloudellisista ja sosiaalisista haasteista erityisesti seuraavilla osa-alueilla: vihreä, digitaalinen ja energiasiirtymä, eläkejärjestelmä, työmarkkinat, asuntomarkkinat, aggressiivinen verosuunnittelu ja terveydenhuolto.
- (19) Koska elpymis- ja palautumissuunnitelmassa vastataan edellä mainittuihin haasteisiin, sen odotetaan myös edistävän niiden epätasapainojen korjaamista, jotka todetaan asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla vuosina 2019, 2020 ja 2022 annetuissa suosituksissa ja joita Alankomailla on erityisesti suureen yksityiseen velkaan ja suureen vaihtotaseen ylijäämään liittyvien haavoittuvuustekijöiden osalta.

Kasvupotentiaalia, työpaikkojen luomista sekä taloudellista, sosiaalista ja institutionaalista palautumiskykyä tukeva vaikutus

- (20) On odotettavissa, että elpymis- ja palautumissuunnitelmalla on asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan c alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.3 mukaisesti suuria vaikutuksia (luokitus A) Alankomaiden kasvupotentiaalin, työpaikkojen syntymisen sekä taloudellisen, sosiaalisen ja institutionaalisen palautumiskyvyn lujittumiseen ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoon muun muassa siten, että se edistää lapsia ja nuoria koskevia toimintapolitiikkoja sekä lieventää covid-19-kriisin taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia, jotta voidaan lisätä taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta ja lähentymistä unionissa.
- (21) Komission yksiköiden simulaatiot osoittavat, että elpymis- ja palautumissuunnitelmalla on yhdessä muiden Euroopan unionin elpymisvälineen toimenpiteiden kanssa mahdollista kasvattaa Alankomaiden BKT:tä 0,4–0,6 prosenttia vuoteen 2026 mennessä, kun ei oteta huomioon rakenneuudistusten mahdollisia myönteisiä vaikutuksia, jotka voivat olla huomattavia. Elpymis- ja palautumissuunnitelman odotetaan myös edistävän työllisyyttä vähäisessä määrin. Merkittävimpien ja pitkäaikaisimpien kasvuun ja tuottavuuteen kohdistuvien myönteisten vaikutusten odotetaan keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä aiheutuvan koulutukseen, tutkimukseen ja kehitykseen sekä Alankomaiden talouden digitalisointiin liittyvistä toimenpiteistä sekä energia- ja työmarkkinoiden uudistuksista.

- (22) Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetään koulutusalan uudistus- ja investointipaketti, johon sisältyy uutta työmarkkinalainsäädäntöä. Kyseisten uudistusten ja investointien ennakoitaan vastaavan joihinkin kyseisten alojen haasteisiin ja edistävän eri tavoin Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa. Työmarkkinauudistusten odotetaan erityisesti edistävän työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien tasapuolisia toimintaedellytyksiä toimenpiteillä, joilla vähennetään näennäisyrittäjyyttä ja parannetaan itsenäisten ammatinharjoittajien sosiaalisen suojelun kattavuutta. Koulutukseen kohdennettavien lisäresurssien odotetaan hyödyttävän nuoria. Investoinneilla pyritään parantamaan opiskelijoiden ja opettajien digitaalisia taitoja ja kehittämään tekoälyratkaisuja oppimisprosessia varten. Sosiaalisen yhteenkuuluvuuden odotetaan paranevan elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitetyillä asuntomarkkinoiden uudistuksilla sekä kohtuuhintaisiin asuntoihin ja energiatehokkuuteen tehtävillä investoinneilla.
- (23) Vihreää ja digitaalista siirtymää tukevien toimenpiteiden odotetaan edistävän Alankomaiden palautumis- ja selviytymiskykyä, innovointikykyä ja kestävyyttä. Erityisesti julkishallinnon ja logistiikan digitalisoinnin jatkamiseen tähtäävien investointien ennakoitaan parantavan palautumis- ja selviytymiskykyä. Uudistusten, joilla kannustetaan talouden hiilestä irtautumiseen, sekä investointien uusiutuvan energian tuotantoon ja energiatehokkuuteen odotetaan tukevan vihreää siirtymää ja vähentävän haavoittuvuuksia, jotka johtuvat riippuvuudesta ulkomailta peräisin olevasta fossiilisesta energiasta. Tämä edistää palautumis- ja selviytymiskykyä. Eläkejärjestelmän toisen pilarin uudistuksen ennakoitaan edistävän eläkerahastojen häiriönsietokykyä. Lisäksi institutionaalista palautumis- ja selviytymiskykyä tuetaan toimenpiteillä, joilla puututaan aggressiiviseen verosuunnitteluun ja torjutaan tehokkaasti rahanpesua.

- (24) Digitaalisen infrastruktuurin ja kestävän liikenteen parantamiseen tähtäävien toimenpiteiden odotetaan edistävän lähentymistä ja alueellista yhteenkuuluvuutta. Investoinnit rautateihin ja älykkääseen liikkumiseen kattavat koko Alankomaiden alueen, ja niiden ennakoitaan vahvistavan liikenneverkkojen integrointia. Digitaalisten taitojen parantamiseen tehtävien investointien odotetaan tukevan alueellista yhteenkuuluvuutta, sillä niiden myötä yhä useammat yhteiskunnan jäsenet voivat hyötyä työjärjestelyistä, jotka eivät enää ole sidoksissa kaupunkien fyysisiin toimistotiloihin.

Ei merkittävää haittaa

- (25) On odotettavissa, että elpymis- ja palautumissuunnitelmassa asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan d alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.4 mukaisesti varmistetaan, että siihen sisältyvien uudistusten ja investointihankkeiden täytäntöönpanotoimenpiteistä ei aiheudu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/852¹ 17 artiklassa tarkoitettua merkittävää haittaa ympäristötavoitteille (”ei merkittävää haittaa” -periaate) (luokitus A).

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EU) 2020/852, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2020, kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta (EUVL L 198, 22.6.2020, s. 13).

- (26) Alankomaat on esittänyt komission tiedonannossa Tekniset ohjeet ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen soveltamiseksi elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen mukaisesti¹ annettuja teknisiä ohjeita noudattaen perustelut sille, että mikään sen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvistä toimenpiteistä ei aiheuta merkittävää haittaa millekään ympäristötavoitteelle. Erityistä huomiota on kiinnitetty toimenpiteisiin, joiden vaikutuksia ympäristötavoitteisiin on perusteltua tarkastella tarkkaan. Alankomaat on toimittanut tähän liittyvää vahvaa näyttöä ja aikoo toteuttaa merkittävän haitan välttämiseksi lieventäviä toimia, jotka on määrä kirjata asiaankuuluviin välitavoitteisiin ja tavoitteisiin. Tämä koskee erityisesti investointia ”vihreää sähköä vedystä”, joka koskee vihreän vedyn tuotantoa ja käyttöä, sekä investointeja, jotka liittyvät sisävesi- ja merialuksiin (merituulivoima ja sisävesiliikenteen energiakäänne, päästöttömiä palveluja koskeva hanke).

Vihreän siirtymän edistäminen luonnon monimuotoisuus mukaan lukien

- (27) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan e alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.5 mukaisesti toimenpiteitä, joilla suuressa määrin (luokitus A) edistetään vihreää siirtymää, luonnon monimuotoisuus mukaan luettuna, tai siitä johtuviin haasteisiin vastaamista. Ilmastotavoitteita tukevat toimenpiteet ovat määrältään 47,8 prosenttia elpymis- ja palautumissuunnitelman kokonaismäärärahoista asetuksen (EU) 2021/241 liitteessä VI esitetyn menetelmän mukaisesti laskettuna. Kuten mainitun asetuksen 17 artiklassa edellytetään, elpymis- ja palautumissuunnitelma on johdonmukainen niiden tietojen kanssa, jotka on sisällytetty kansalliseen energia- ja ilmastosuunnitelmaan vuosiksi 2021–2030.

¹ EUVL C 58, 18.2.2021, s. 1.

(28) Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy investointeja, joiden odotetaan edistävän merkittävästi Alankomaiden kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa 2021-2023 esitettyjä hiilestä irtautumista ja energiasiirtymää koskevia tavoitteita ja siten myötävaikuttavan unionin vuodeksi 2030 asetetun ilmastotavoitteen saavuttamiseen. Elpymis- ja palautumissuunnitelmalla edistetään uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa antamalla merkittävää investointitukea merituulipuistojen kehittämisen esteiden poistamiseksi. Merituulivoimatoimenpiteessä keskiössä ovat markkinoilletulo- ja integrointikustannukset, jotka ovat tällaisten puistojen käyttöönoton ennakoedellytyksiä ja liittyvät esimerkiksi merenkulun turvallisuuden varmistamiseen, luonnonsuojelun parantamiseen ja lajien suojelemiseen sekä maasähköverkkoon ja -ekosysteemiin liittymiseen. Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy myös tutkimus- ja kehitysinvestointeja sekä innovointitoimia, joilla tuetaan uusiutuvan vedyn tuotannon laajentamista keinona irtautua hiilestä teollisuudessa ja ilmailussa. Energiatehokkuuden osalta investoinnit, joilla pyritään rajoittamaan rakennusten energiankulutusta ja lakkauttamaan vaiheittain fossiilisia polttoaineita käyttävät energia- ja lämmityslaitokset, vauhdittavat rakennusten hiilidioksidipäästöjen vähentämispolkua. Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvällä uusien rakennushankkeiden käynnistämisinvestoinnilla autetaan parantamaan asuinalueiden kykyä selviytyä ilmastonmuutoksen seurauksista. Ympäristösiirtymän osalta elpymis- ja palautumissuunnitelman odotetaan edistävän suoraan luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä, sillä sen myötä investoidaan Natura 2000 -alueiden ennallistamiseen luonto-ohjelman ja sikatilojen kunnostamista koskevan tukiohjelman kautta. Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy myös kohdennettuja investointeja, joilla tuetaan siirtymistä puhtaaseen ja kestäväan liikkumiseen ja jotka suunnataan muun muassa päästöttömiin sisävesialuksiin, älykkäisiin liikennemerkkeihin ja Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmän käyttöönottoon.

- (29) Investointeja täydennetään ja vahvistetaan laajalla rakenteellisten energiauudistusten paketilla, jolla pyritään kannustamaan yrityksiä ja kotitalouksia siirtymään ilmastoystävällisempiin energialähteisiin. Energialain odotetaan tarjoavan tarvittavan lainsäädäntökehityksen, jotta verkonhaltijoiden investoinneilla voidaan mukauttaa verkkoa ottamaan vastaan uusiutuvan energian lisääntyvä tarjonta. Lisäksi energialain odotetaan virtaviivaistavan uusiutuvan energian hankkeiden lupa- ja täytäntöönpanomenettelyjä. Energialain ja teollisuuden hiilidioksidimaksun käyttöönoton ja tiukentamisen ennakoidaan helpottavan teollisuuden hiilestä irtautumista, sillä niiden myötä poistetaan verovapautuksia paljon päästöjä aiheuttavilta aloilta ja teollisuuden hiilidioksidipäästöille määritellään vähimmäishinta siinä tapauksessa, että Euroopan päästökauppajärjestelmässä asetettu hinta laskee tietyn kynnyksarvon alapuolelle. Uuden uudistuspaketin odotetaan vähentävän maantie- ja lentoliikenteen hiilidioksidipäästöjä. Autoverotuksen uudistukseen sisältyy kilometriveron käyttöönotto ja fossiilisia polttoaineita käyttävien pakettiautojen alv-vapautuksien asteittainen poistaminen, sekä lentomatkataveron korotuksella pyritään rajoittamaan fossiilisia polttoaineita käyttävää liikennettä.

Digitaalisen siirtymän edistäminen

- (30) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan f alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.6 mukaisesti toimenpiteitä, joilla suuressa määrin (luokitus A) edistetään digitaalista muutosta tai siitä johtuviin haasteisiin vastaamista. Digitaalisia tavoitteita tukevat toimenpiteet ovat määrältään 25,6 prosenttia elpymis- ja palautumissuunnitelman kokonaismäärärahoista asetuksen (EU) 2021/241 liitteessä VII esitetyn menetelmän mukaisesti laskettuna.

- (31) Elpymis- ja palautumissuunnitelman toimenpiteet auttavat Alankomaita vastaamaan digitaaliseen siirtymään liittyviin haasteisiin. Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy toimenpiteitä, joilla parannetaan liikenteenhallintajärjestelmiä ja digitalisoidaan logistiikkaprosesseja erityisesti liikenneruuhkiin liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi. Ammattitaitoisen tieto- ja viestintäteknikan henkilöstön rakenteellisen puutteen osalta elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy toimenpiteitä, joilla parannetaan opiskelijoiden ja opettajien digitaalisia valmiuksia koulutusjärjestelmän eri tasoilla, sekä stipendiohjelma tekoälyn alalla.
- (32) Elpymis- ja palautumissuunnitelman uudistusten ja investointien odotetaan edistävän digitaalista siirtymää Alankomaissa myös muilla aloilla. Elpymis- ja palautumissuunnitelma edistää julkishallinnon digitaalista siirtymää uudistuksella, jolla pyritään parantamaan keskushallinnon ja muiden julkisten palvelujen läpinäkyvyyttä helpottamalla asiakirjojen digitaalista saatavuutta sekä investoimalla oikeusjärjestelmän digitalisointiin ja keskushallinnon tietojärjestelmien päivittämiseen. Lisäksi elpymis- ja palautumissuunnitelman tavoitteena on vauhdittaa kvanttiteknologian sovellusten kehittämistä ja luoda verkosto kvanttilaskentaan liittyvää tutkimus- ja liiketoimintaa varten. Innovatiivisia teknologioita tukevia toimenpiteitä ovat lisäksi muun muassa investoinnit tekoälyjärjestelmien laajempaan käyttöön taloudessa.
- (33) Digitalisaatiota käsitellään myös monialaisena teemana käyttämällä digitaalisia ratkaisuja osana elpymis- ja palautumissuunnitelman toimenpiteitä ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi, myös liikenteen digitalisoinnin avulla. Tämän ohella elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy toimenpiteitä, joilla tuetaan koulutuksen ja sähköisen terveydenhuollon digitalisaatiota.

Pysyvät vaikutukset

- (34) On odotettavissa, että elpymis- ja palautumissuunnitelma tuottaa suuressa määrin (luokitus A) asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan g alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.7 mukaisesti pysyviä vaikutuksia Alankomaissa.
- (35) Alankomaat etsii elpymis- ja palautumissuunnitelmansa osana rakenteellisia ratkaisuja verojärjestelmänsä ominaisuuksiin, joita on käytetty aggressiiviseen verosuunnitteluun: se ulottaa lähdeverot koskemaan alhaisen veroasteen maihin maksettavia korkoja, rojalteja ja osinkoja. Elpymis- ja palautumissuunnitelman digitaaliseen komponenttiin sisältyvien toimenpiteiden odotetaan johtavan julkisten palvelujen tehokkuuden pysyvään paranemiseen. Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvät toimenpiteet ovat vuosien 2021–2025 hallitusohjelman mukaisia. Työ- ja energiamarkkinoiden sekä eläkejärjestelmän keskeisillä uudistuksilla odotetaan olevan rakenteellinen vaikutus talouteen myös elpymis- ja palautumistukivälineen voimassaoloajan jälkeen.
- (36) Elpymis- ja palautumissuunnitelman digitalisaatio- ja teknologiasuuntautuneiden investointien odotetaan hyödyttävän Alankomaiden taloutta pitkällä aikavälillä. Tulevaisuuteen suuntautuvilla investoinneilla Alankomaiden talouden digitalisointiin, esimerkiksi tekoälyn tai kvanttilaskennan laajemman käytön välityksellä, odotetaan olevan pitkäkestoinen vaikutus kilpailukykyyn ja tuottavuuteen, kun taas digitaalisten taitojen kehittämistä tukevien investointien odotetaan helpottavan keskipitkällä aikavälillä monilla talouden aloilla vallitsevaa pulaa tieto- ja viestintäteknikan ammattilaisista. Lisäksi Alankomaiden asuntotarjontaan tehtävien investointien odotetaan parantavan asuntomarkkinoita seuraavien kymmenen vuoden aikana.

- (37) Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy uudistuksia, jotka hyödyttävät Alankomaiden taloutta pitkällä aikavälillä. Eläkejärjestelmän uudistuksen odotetaan varmistavan, että eläkejärjestelmä on nykyisten ja tulevien sukupolvien kannalta tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottava ja häiriönsietokykyinen. Energialain uudistuksella ennakoitaan olevan pitkän aikavälin vaikutuksia vihreään siirtymään, sillä se tarjoaa lainsäädäntökehysten investoinneille, jotka ovat tarpeen uusiutuvista energialähteistä tuotetun energian siirron odotetun kasvun huomioon ottamiseksi. Elpymis- ja palautumissuunnitelman pysyviä vaikutuksia voidaan vahvistaa myös luomalla synergioita elpymis- ja palautumissuunnitelman ja muiden ohjelmien välille, mukaan lukien koheesiopolitiikan varoin rahoitetut ohjelmat.

Seuranta ja täytäntöönpano

- (38) Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa ehdotetut järjestelyt ovat asianmukaisia (luokitus A) takaamaan asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan h alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.8 mukaisesti elpymis- ja palautumissuunnitelman, mukaan lukien suunnitellun aikataulun, välitavoitteiden ja tavoitteiden ja niihin liittyvien indikaattoreiden, tuloksellisen seurannan ja toteuttamisen.
- (39) Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa esitellään sen täytäntöönpanon hallinnolliset järjestelyt ja esitetään yleiskatsaus suunnitelluista seuranta- ja raportointijärjestelyistä sekä yksilöidään toimijat ja niiden tehtävät ja vastualueet. Koordinointielimenä toimii elpymis- ja palautumistukivälinettä käsittelevä valtiovarainministeriön ohjelmaosasto. Uudistusten ja investointien toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat eri ministeriöiden ohjelmaosastot omilla aloillaan. Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden välitavoitteet ja tavoitteet on tarkoitus sisällyttää eri ministeriöiden vuosisuunnitelmien liitteeseen.

- (40) Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyviin uudistus- ja investointitoimenpiteisiin liittyvät välitavoitteet ja tavoitteet ovat selkeät ja realistiset ja kyseisille välitavoitteille ja tavoitteille ehdotetut indikaattorit ovat merkitykselliset, hyväksyttävät ja luotettavat. Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyviä toimenpiteitä tuetaan välitavoitteilla ja tavoitteilla, jotka jakautuvat koko täytäntöönpanokaudelle. Tosin useita keskeisiä uudistuksia on tarkoitus toteuttaa vasta vuosina 2025 tai 2026, ja joidenkin suurimpien investointien odotetaan saavuttavan täyden vaikutuksensa vuosina 2025 ja 2026. Välitavoitteet ja tavoitteet koskevat myös jo toteutettuja toimenpiteitä, jotka ovat asetuksen (EU) 2021/241 17 artiklan 2 kohdan mukaisesti tukikelpoisia. Välitavoitteiden ja tavoitteiden tyydyttävä saavuttaminen ajan mittaan on tarpeen maksupyyntön perustelemiseksi.
- (41) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tukivälineestä annettavasta rahoituksesta tiedotetaan ja se tuodaan esille asetuksen (EU) 2021/241 34 artiklan mukaisesti. Jäsenvaltioiden auttamiseksi kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmiansa täytäntöönpanossa voidaan pyytää teknistä tukea Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/240¹ perustetusta teknisen tuen välineestä.

Kustannukset

- (42) Elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioitujen kokonaiskustannusten määrän perustelut ovat jossakin määrin (luokitus B) asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan i alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.9 mukaisesti kohtuulliset ja uskottavat ja kustannustehokkuusperiaatteen mukaiset sekä oikeassa suhteessa odotettuihin kansallisiin taloudellisiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/240, annettu 10 päivänä helmikuuta 2021, teknisen tuen välineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 1).

(43) Alankomaat on yleisesti ottaen toimittanut yksityiskohtaiset erittelyt investointien ja uudistusten yksittäisistä kustannusarvioista, ja niihin liittyvät kustannukset sisältyvät elpymis- ja palautumissuunnitelmaan. Kustannusarvio osoittaa, että suurin osa elpymis- ja palautumissuunnitelman kustannuksista on kohtuullisia ja uskottavia. Kustannusarvioita tukeva aineisto antaa kohtuullisen selityksen ehdotettujen toimenpiteiden keskeisistä kustannustekijöistä, vaikka toimitetun näytön määrä ja perusteellisuus vaihtelevatkin toimenpiteittäin. Kustannusarvioiden vertailukohdiksi esitettiin suurimmaksi osaksi tietoja aiemmista hankkeista tai tosiasiallisista tarjouskilpailuista taikka muita tärkeimpiä kustannustekijöitä koskevista vertailukelpoisista kustannustiedoista. Joissakin tapauksissa tiedot kustannusarvioiden laatimisessa käytetyistä menetelmistä ja oletuksista ovat kuitenkin puutteellisia, minkä vuoksi kustannusarvioista ei voida antaa kaikilta osin myönteistä arviota. Alankomaat on myös toimittanut yksityiskohtaiset liiteasiakirjat useimmista toimenpiteistä perustelujen ja kustannusarvioiden tueksi. Joidenkin toimenpiteiden osalta perustelun ja itse kustannusten välinen yhteys ei kuitenkaan ole täysin selvä. Alankomaat on toimittanut riittävät tiedot ja takeet sen varmistamiseksi, että elpymis- ja palautumissuunnitelman kustannuksia ei kateta muulla unionin rahoituksella. Elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioitujen kokonaiskustannusten määrä on kustannustehokkuusperiaatteen mukainen ja oikeassa suhteessa odotettuihin kansallisiin taloudellisiin ja sosiaalisiin vaikutuksiin.

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

- (44) Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa ehdotetut järjestelyt ja tähän päätökseen sisältyvät lisätoimenpiteet ovat asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan j alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.10 mukaisesti asianmukaisia (luokitus A) ehkäisemään, havaitsemaan ja korjaamaan asetuksen nojalla myönnettyjen varojen käyttöön liittyviä lahjontaa, petoksia ja eturistiriitoja, ja on odotettavissa, että järjestelyjen avulla voidaan tuloksellisesti välttää päällekkäisen rahoituksen myöntäminen asetuksen nojalla ja muista unionin ohjelmista. Tämä ei vaikuta sellaisten muiden välineiden ja työkalujen soveltamiseen, joilla edistetään ja valvotaan unionin oikeuden noudattamista, mukaan lukien lahjonnan, petosten ja eturistiriitojen ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi sekä unionin talousarvion suojaamiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092¹ mukaisesti.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU, Euratom) 2020/2092, annettu 16 päivänä joulukuuta 2020, yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 1).

- (45) Alankomaiden elpymis- ja palautumissuunnitelmassa ehdotetut valvontajärjestelmä ja -järjestelyt perustuvat luotettaviin prosesseihin ja rakenteisiin, joita käytetään nykyisessä kansallisessa kehyksessä. Elpymis- ja palautumissuunnitelmassa on kuvattu selkeästi toimijat ja niiden tehtävät ja vastuut sisäisen valvonnan tehtävien suorittamisessa. Koordinointielimeksi on tarkoitus nimetä erityinen elpymis- ja palautumistukivälineen ohjelmaosasto valtiovarainministeriössä, ja sen tehtävänä on suojata unionin taloudellisia etuja. Täytäntöönpanoelinten, kuten ministeriöiden, virastojen tai yhteenliittymien, on vahvistuslausumilla vahvistettava unionin taloudellisten etujen suojaaminen sekä raportoitujen, välitavoitteita ja tavoitteita koskevien tietojen oikeellisuus. Kunkin ministeriön talousasioista vastaavat osastot tarkastavat ja allekirjoittavat kyseiset vahvistuslausumat. Tarkastusviranomaisen (*Auditdienst Rijk*), joka on valtiovarainministeriön riippumaton yksikkö, on määrä tehdä hallinto- ja valvontajärjestelmien säännöllisiä tarkastuksia, myös aineistotarkastuksia.
- (46) Valvontajärjestelmä ja muut asiaankuuluvat järjestelyt, mukaan lukien kaikkien asetuksen (EU) 2021/241 22 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettujen standardoitujen tietoluokkien kerääminen ja saataville asettaminen, ovat asianmukaisia ehkäisemään, havaitsemaan ja korjaamaan varojen käyttöön liittyviä lahjontaa, petoksia ja eturistiriitoja ja välttämään päällekkäisen rahoituksen myöntäminen mainitun asetuksen nojalla ja muista unionin ohjelmista. Lisäksi on määrä asettaa välitavoite sellaisen keskustietokantajärjestelmän kehittämistä varten, johon olisi tallennettava kaikki tiedot, jotka liittyvät välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamiseen sekä kaikkien asetuksen (EU) 2021/241 22 artiklan 2 kohdan d alakohdassa säädettyjen tietojen keräämiseen ja tallentamiseen sekä niihin pääsyyn. Kyseinen välitavoite on määrä saavuttaa ennen ensimmäisen maksupyynnön esittämistä.

- (47) Elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanosta ja koordinoinnista vastaavien keskusyksiköiden eli valtiovarainministeriön ohjelmaosaston, tarkastuselimen ja taloushallinnon osastojen sekä asianomaisten alakohtaisten ministeriöiden hallinnolliset valmiudet ovat riittävät niille kaavailtujen roolien ja tehtävien hoitamiseen. Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan on sisällytetty kaksi välitavoitetta, jotka koskevat asetuksen (EU) 2021/241 täytäntöönpanoon osallistuvan koordinointi- ja tarkastuselimen oikeudellisen toimeksiannon virallista hyväksymistä. Kyseiset välitavoitteet on määrä saavuttaa ennen ensimmäisen maksupyynnön esittämistä.

Elpymis- ja palautumissuunnitelman johdonmukaisuus

- (48) Elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyy suuressa määrin (luokitus A) asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan k alakohdan ja liitteessä V olevan kriteerin 2.11 mukaisesti toimenpiteitä, joilla toteutetaan uudistuksia ja julkisia investointihankkeita johdonmukaisina toimina.
- (49) Alankomaiden esittämä elpymis- ja palautumissuunnitelma on yhtenäinen ja sisältää johdonmukaisia ja toisiaan vahvistavia uudistuksia ja investointeja sekä eri komponenttien välisiä synergioita. Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää uudistuksia ja julkisia investointihankkeita, jotka muodostavat johdonmukaisia toimia. Sen kuuden komponentin avulla jäsenellään investoinnit ja uudistukset sekä tuodaan selvästi esiin niiden väliset temaattiset suhteet ja kytkökset. Komponenttien sisäinen johdonmukaisuus varmistetaan asiaankuuluviin uudistuksiin liittyvillä investoinneilla, ja siitä huolehditaan myös elpymis- ja palautumissuunnitelman eri komponenttien välillä. Komponenteissa otetaan huomioon elpymis- ja palautumissuunnitelman yleinen tavoite vauhdittaa vihreää ja digitaalista siirtymää toivuttaessa covid-19-kriisistä.

Tasa-arvo

- (50) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää toimenpiteitä, joiden odotetaan auttavan Alankomaita vastaamaan haasteisiin sukupuolten tasa-arvon ja yhtäläisten mahdollisuuksien alalla. Digitalisaatiota koskeva komponentti sisältää kolme toimenpidettä, joilla pyritään parantamaan sukupuolten tasa-arvoa kyseisellä alalla helpottamalla naisten osallistumista työmarkkinoille. Itsenäisten ammatinharjoittajien ja työntekijöiden institutionaalisia eroja vähentävillä työvoimapolitiittisilla toimenpiteillä pyritään tasapuolistamaan toimintaedellytyksiä ja edistämään yhtäläisiä mahdollisuuksia. Toimenpiteisiin, joilla pyritään korjaamaan koulutuksessa ilmenevää eriarvoisuutta, kuuluu muun muassa tehostettua tukea kouluille, joissa on sosioekonomiselta taustaltaan heikommassa asemassa olevia opiskelijoita, jotta voidaan torjua covid-19-kriisin aiheuttamaa oppimisvajetta. Nuorten, myös muita heikommassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluvien nuorten, tukemisen odotetaan osaltaan edistävän tasa-arvoisempia mahdollisuuksia koulutuksen ja uraohjauksen avulla.

Turvallisuutta koskeva itsearviointi

- (51) Alankomaat on toimittanut lyhyen turvallisuutta koskevan itsearvioinnin asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 4 kohdan g alakohdan mukaisesti osana Groundbreaking IT -investointitoimenpidettä. Kyseinen toimenpide koskee puolustusministeriön sisäisten tietokonejärjestelmien uudistamista. Se sisältää asiaankuuluvat kyberturvallisuutta koskevat suojakeinot unionin ja kansallisen oikeuden mukaisesti. Elpymis- ja palautumissuunnitelma ei sisällä investointeja 5G-verkkoihin eikä erittäin suuren kapasiteetin verkkoihin.

Rajat ylittävät ja useita maita koskevat hankkeet

- (52) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää useita investointitoimenpiteitä, joilla on merkittävä rajatylittävä ulottuvuus. Hankkeita ei toteuteta yhdessä muiden maiden kanssa, mutta useilla hankkeilla odotetaan olevan myönteisiä heijastusvaikutuksia muihin jäsenvaltioihin, kuten ilmailu siirtymävaiheessa -investointi, jolla pyritään vähentämään ilmailun päästöjä, ja Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmä, jonka tavoitteena on yhdenmukaistaa junien seurantajärjestelmä junakulunvalvonnan eurooppalaisen standardin kanssa.

Kuulemismenettely

- (53) Elpymis- ja palautumissuunnitelman ensimmäinen luonnos julkaistiin 28 päivänä maaliskuuta 2022. Sitä seuranneen kuulemisprosessin aikana pyydettiin neuvoja ja tietoja asiaankuuluvilta sidosryhmiltä. Tähän sisältyi tapaamisia viranomaisten (kunnat, provinssit ja vesilautakunnat (eli vesihuollosta vastaavat organisaatiot Alankomaissa)), työmarkkinaosapuolten ja sukupuolten tasa-arvoa ja kaikkien yhtäläisiä mahdollisuuksia edistävien järjestöjen kanssa. Lisäksi julkaistiin verkkokuuleminen, jonka välityksellä kansalaiset saivat antaa palautetta Alankomaiden elpymis- ja palautumissuunnitelman ensimmäisestä luonnoksesta. Sidosryhmien kuulemiset johtivat joihinkin elpymis- ja palautumissuunnitelman muutoksiin, esimerkiksi vastauksena viranomaisten huomautuksiin hybridilämpöpumppujen käytön edistämistä koskenut toimenpide korvattiin investointitukea kestäväälle energialle ja energiansäästölle koskevalla toimenpiteellä. Asiaankuuluvien toimijoiden sitoutumisen varmistamiseksi on olennaisen tärkeää, että kaikki asianomaiset paikallisviranomaiset ja sidosryhmät, työmarkkinaosapuolet mukaan lukien, osallistuvat elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvien investointien ja uudistusten täytäntöönpanoon niiden toteutuksen alusta loppuun.

Myönteinen arvio

- (54) Koska komissio antaa Alankomaiden elpymis- ja palautumissuunnitelmasta myönteisen arvion todeten, että elpymis- ja palautumissuunnitelma täyttää tyydyttävästi asetuksessa (EU) 2021/241 vahvistetut arviointikriteerit, tässä päätöksessä olisi kyseisen asetuksen 20 artiklan 2 kohdan ja liitteen V mukaisesti vahvistettava elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanemiseksi tarvittavat uudistukset ja investointihankkeet, asiaankuuluvat välitavoitteet, tavoitteet ja indikaattorit sekä määrä, jonka unioni asettaa saataville elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanoa varten rahoitustukena, jota ei makseta takaisin.

Rahoitusosuus

- (55) Alankomaiden elpymis- ja palautumissuunnitelman kokonaiskustannukset ovat arviolta 4 708 293 000 euroa. Koska elpymis- ja palautumissuunnitelma täyttää tyydyttävästi asetuksessa (EU) 2021/241 vahvistetut arviointikriteerit ja koska elpymis- ja palautumissuunnitelman arvioidut kokonaiskustannukset ovat suuremmat kuin Alankomaiden käytettävissä oleva enimmäisrahoitusosuus, Alankomaiden elpymis- ja palautumissuunnitelmaa varten myönnettävän rahoitusosuuden olisi oltava yhtä suuri kuin Alankomaiden käytettävissä olevan rahoitusosuuden kokonaismäärä.

- (56) Laskelmaa Alankomaiden enimmäisrahoitusosuudesta päivitettiin 30 päivänä kesäkuuta 2022 asetuksen (EU) 2021/241 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Kyseisen asetuksen 23 artiklan 1 kohdan mukaisesti Alankomaiden saataville olisi asetettava tietty määrä, joka ei ylitä kyseisen asetuksen 11 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua enimmäisrahoitusosuutta, jotta oikeudellinen sitoumus voidaan tehdä 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä, ja määrä, joka ei ylitä mainitun asetuksen 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti laskettua päivitettyä enimmäisrahoitusosuutta, olisi asetettava saataville niin, että oikeudellinen sitoumus voidaan tehdä 1 päivän tammikuuta 2023 ja 31 päivän joulukuuta 2023 välisenä aikana.
- (57) Annettava tuki rahoitetaan neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053¹ 5 artiklaan perustuvalla komission unionin puolesta toteuttamalla lainanotolla. Tuki olisi maksettava erissä heti, kun Alankomaat on tyydyttävästi saavuttanut elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanoon liittyvät yksilöidyt asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet.

¹ Neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta (EUVL L 424, 15.12.2020, s. 1).

- (58) Tämä päätös ei saisi vaikuttaa sellaisten menettelyjen tuloksiin, jotka liittyvät unionin varojen myöntämiseen jonkin muun unionin ohjelman kuin elpymis- ja palautumistukivälineen nojalla, eikä sisämarkkinoiden toiminnan vääristymistä koskeviin menettelyihin, joita voidaan toteuttaa erityisesti perussopimuksen 107 ja 108 artiklan nojalla. Päätöksellä ei poisteta jäsenvaltioille perussopimuksen 108 artiklan nojalla kuuluvaa velvoitetta ilmoittaa komissiolle mahdollisista valtiontuista,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksyminen

Hyväksytään asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdassa säädettyjen kriteerien perusteella arvio Alankomaiden elpymis- ja palautumissuunnitelmasta. Tämän päätöksen liitteessä esitetään elpymis- ja palautumissuunnitelmaan kuuluvat uudistukset ja investointihankkeet, elpymis- ja palautumissuunnitelman seuranta ja täytäntöönpanoa koskevat järjestelyt ja aikataulu, mukaan lukien asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet, asiaankuuluvat indikaattorit, jotka liittyvät suunniteltujen välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamiseen, sekä järjestelyt, joiden mukaisesti komissio saa rajoittamattomasti käyttöönsä merkitykselliset taustatiedot.

2 artikla

Rahoitusosuus

1. Unioni asettaa Alankomaiden saataville 4 707 063 471¹ euron suuruisen rahoitusosuuden tukena, jota ei makseta takaisin. Tästä määrästä 3 929 409 575 euroa asetetaan saataville niin, että oikeudelliset sitoumukset voidaan tehdä viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2022. Lisäksi 777 653 896 euroa asetetaan saataville niin, että oikeudelliset sitoumukset voidaan tehdä 1 päivän tammikuuta 2023 ja 31 päivän joulukuuta 2023 välisenä aikana.
2. Komissio asettaa unionin rahoitusosuuden Alankomaiden saataville erissä tämän päätöksen liitteen mukaisesti. Komissio voi maksaa avustuserät yhdellä kertaa tai useammassa erässä. Erien suuruus riippuu rahoituksen saatavuudesta.

¹ Tämä määrä vastaa määrärahoja, joista on vähennetty Alankomaiden suhteellinen osuus asetuksen (EU) 2021/241 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista menoista, kyseisen asetuksen 11 artiklassa säädetyn menetelmän mukaisesti laskettuna.

3. Asetuksen (EU) 2021/241 23 artiklan 1 kohdassa säädetyn sopimuksen mukaisten erien saataville vapauttamisen ehtona on, että rahoitusta on käytettävissä ja että komissio on tehnyt asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan mukaisesti päätöksen siitä, että Alankomaat on tyydyttävästi saavuttanut elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanoon liittyvät yksilöidyt asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet. Edellyttäen, että 1 kohdassa tarkoitetut oikeudelliset sitoumukset tulevat voimaan, tuen maksamisen edellytyksenä on, että Alankomaat saavuttaa välitavoitteet ja tavoitteet viimeistään 31 päivänä elokuuta 2026.

3 artikla

Osoitus

Tämä päätös on osoitettu Alankomaiden kuningaskunnalle.

Tehty ...

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja